

Devlet Konservatuvarlarına Öğrenci Seçme Sınavında Esas Alınan Puanların Akademik Başarı Üzerindeki Yordama Geçerliliği

The Predictive Validity of the Scores Obtained in State Conservatories' Student Selection Exam on Students' Academic Achievement

İlker KÖMÜRCÜ

Öz

Yapılan bu çalışmada konservatuvar öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri ile konservatuvarlara öğrenci alımında göz önünde bulundurulmuş sınav puanları arasındaki ilişkileri incelemek ve bu değişkenlerin öğrencilerin akademik başarılarını yordama gücünü belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, korelasyonel araştırma modelinde olup nicel bir çalışmadır. Yordayan ve yordanan değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda konservatuvar öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde yükseköğretime geçiş sınavı, özel yetenek sınavı ve ortaöğretim başarı puanlarının etkili olduğuna ilişkin denklemin anlamlı olduğu ve en az bir değişkenin denkleme girdiği belirlenmiştir. Bu değişkenlerden yükseköğretime geçiş ve özel yetenek sınav puanları tek başlarına konservatuvar öğrencilerinin akademik başarı not ortalamalarını anlamlı düzeyde yordarken, ortaöğretim başarı puanının akademik başarı not ortalamalarının yordanması üzerinde tek başına anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yordama, Konservatuvar, Özel yetenek sınavı, Akademik başarı

ABSTRACT

In this study, it was aimed to investigate the relationship between the academic achievement levels of conservatory students and the exam scores considered in the selection of students to conservatories. The research also sets out to determine the predictive power of these variables on the academic achievement of the students. This quantitative study adopts a correlational research model. Correlation and regression analysis were used to determine the relationship between the predictors and the predicted variables. As a result of the analyses, it was determined that the equation showing that the scores obtained in higher education exam, special talent exam and secondary school achievement scores have an effect on the academic achievement of the conservatory students was significant. It was also revealed that at least one variable entered this equation. Higher education exam and special talent exam scores alone predicted the academic achievement averages of the conservatory students at a significant level. On the other hand, it was understood that the secondary school achievement score did not seem to have any significant effect on academic achievement alone.

Keywords: Estimation, Conservatory, Special talent examination, Academic success

Kömürçü İ. (2018). Devlet konservatuvarlarına öğrenci seçme sınavında esas alınan puanların akademik başarı üzerindeki yordama geçerliliği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/ Journal of Higher Education and Science*, 8(2), 298-304. <https://doi.org/10.5961/jhes.2018.272>

İlker KÖMÜRCÜ (✉)

ORCID ID: 0000-0001-5692-4040

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Zonguldak, Türkiye
Zonguldak Bülent Ecevit University, State Conservatory, Department of Music, Zonguldak, Turkey
ilkerkomurcu@gmail.com

Geliş Tarihi/Received : 23.11.2017

Kabul Tarihi/Accepted : 12.03.2018

GİRİŞ

Eğitim sisteminin en önemli basamaklarından biri yükseköğretime geçiş aşamasıdır. Öğrencilerin mesleklerine karar verme ve eğitimlerini hangi alanda devam ettireceklerine ilişkin yön çizme süreci bu aşamada kesinlik kazanmaktadır. Bu bakımdan eğitim sistemi içerisinde yükseköğretime geçiş sınavları ayrı bir öneme sahiptir. Yükseköğretime geçiş sınavlarının amacı öğrencilerin başarılı oldukları ve bir sonraki düzeyde devam edecekleri alanları belirlemek, yeterli niteliğe sahip olanları seçmektir. Bu bağlamda öğrencilerin devam edecekleri alanda yeterli donanımına sahip oldukları ve bu alanda başarılı olabilecekleri öngörülmektedir. Bir ölçme aracı olan yükseköğretime geçiş sınavlarının yordama gücü yükseköğretimin kalitesini de doğrudan etkilemektedir. Doğru planlanmış ölçme değerlendirme süreci ve ölçme değerlendirme araçları öğrenciyi potansiyelini en üst düzeyde kullanabileceği alana yöneltmelidir. Bu nedenle Turgut ve Baykul (2012)'un da belirttiği gibi ölçme değerlendirme araçlarının geçerli, güvenilir ve kullanışlı olması beklenmelidir. Yılmaz (2002: 179) da değerlendirmenin somut ve doğru olabilmesi için de ölçmenin güvenilir, kullanışlı ve geçerli olmasının zorunlu olduğunu belirtmektedir.

Geçerlik, bir testin ölçmek istediği değişkeni onu başka değişkenlerle karıştırmadan ölçebilme derecesidir (Thorndike & Hagen, 1961; Turgut & Baykul, 2012). Bir başka ifade ile geçerlik bir ölçme aracının kullanılış amacına uygunluk derecesi olarak tanımlanabilir (Turgut, 1995). Geçerlik sınıflaması, yordama geçerliği, zamandaş geçerliği, kapsam geçerliği ve yapı geçerliği olmak üzere dört tür geçerliği içermektedir (Cronbach & Meehl, 1955; Murphy & Davidshofer, 2001). Bazı kaynaklarda geçerlik kapsam, yapı ve ölçüt bağıntılı olmak üzere üçe ayrılmakta yordama geçerliği ölçüt geçerliği içerisinde ele alınmaktadır. (Anastasi, 1990; Baykul, 2000; Crocker & Algina, 1986; Tekin, 2000). Ölçüt geçerliği kapsamında incelenen yordama geçerliği, bilinen durumlardan bilinmeyen durumlara yönelik tahminde bulunma işlemi olarak ifade edilmektedir (Turgut, 1995; Tekin, 2000). Yordama geçerliği, ölçme sonuçlarının söz konusu özellikle ilişkili gelecekteki bir özelliği kestirebilmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Kline, 2000). Özdemir ve Gelbal (2016), seçme sınavlarının geçerlik kanıtlarından birinin, bu sınavların öğrencilerin gelecekteki başarılarını yordama gücü olduğunu belirtmektedir.

Seçme ve yerleştirme sınavlarındaki en önemli geçerlik türü yordama geçerliğidir (Baykul, 2000; Crocker & Algina, 1986). Ölçme araçlarında yordama geçerliğinin bulunması öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeyde kullanabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Baykal (2006) da, öğrenci seçme sınavından beklenenin olabildiğince nesnel ve yordayıcı bir sıralama yapılabilmesi olduğunu belirtmektedir.

Yükseköğretim programlarına öğrenci alınmasında, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan merkezi yerleştirme ile yükseköğretim kurumları tarafından yapılan özel yetenek sınavıyla seçme olmak üzere iki farklı yöntem kullanılmaktadır. Resim, müzik, beden eğitimi, tiyatro ve benzeri özel yetenek gerektiren alanlarda öğrenci seçimi özel yetenek sınavı ile yapılmaktadır. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme

Sistemi (ÖSYS) kılavuzuna göre özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara girmek isteyen tüm adayların yükseköğretime geçiş sınavına (YGS) girmeleri zorunludur. 2017 yılı itibarı ile özel yetenek sınavıyla öğrenci alan yükseköğretim programlarına başvurabilmek için adayın YGS puanlarından en az birinin 150 ve üzeri olması gerekir. Özel yetenek gerektiren programların sınavları ile seçme ve yerleştirme işlemleri yükseköğretim kurumlarınca yapılmaktadır. Sınav ve değerlendirme işlemleri de ilgili yükseköğretim kurumu tarafından yürütülür.

Konservatuvarlar sanat alanında eğitim veren ve özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden yükseköğretim kurumlarıdır. Konservatuvarlara öğrenci seçimi ve yerleştirilmesi ÖSYM'nin belirlediği esaslara göre yapılmaktadır. Sanat alanında eğitim almak isteyen öğrencilerin konservatuvarda eğitim görebilmeleri için ilgili kurumlar tarafından yapılan özel yetenek sınavlarında başarılı olmaları gerekmektedir. Ancak ÖSYM'nin belirlediği esaslara göre yerleştirmeye esas olan puanların belirlenmesinde öğrencilerin Yükseköğretime geçiş sınavı puanları ve ortaöğretim başarı puanları (OBP) da hesaplama dahil olmaktadır. Yerleştirmeye esas olan puanın hesaplanması için aşağıdaki üç puan belli ağırlıklarla çarpılarak toplamı alınmaktadır (ÖSYM, 2017).

- Özel yetenek sınavı puanı (ÖYSP)
- Ortaöğretim başarı puanı (OBP)
- Yükseköğretime geçiş sınavı puanı (YGSP)

Görüldüğü gibi özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlarda öğrencilerin başarı düzeylerini, yeteneklerini, niteliklerini ölçme, ayrıca öğrencileri sıralama ve seçmede üç ana puan kullanılmaktadır. Bu puanların oluşmasında öğrencilerde ölçülen ve değerlendirilen yeterliliklerin büyük çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara başvuran öğrenciler hem YGS'de hem ortaöğretimde almış olduğu derslerde hem de özel yetenek sınavında başarı göstermek zorundadır. Buna göre öğrenciler hangi özel yetenek sınavına girmiş olurlarsa olsunlar, özel yetenek sınavının yanı sıra YGS'de yer alan Türkçe, matematik, fen ve sosyal bilimler soruları, ayrıca ortaöğretimde almış oldukları coğrafya, kimya, tarih, trafik ve ilk yardım gibi dersler de yerleştirme puanlarını etkilemektedir. Bu noktada özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara uygulanan ölçme ve değerlendirme sisteminin geçekten amacına uygun olup olmadığının araştırılması önem taşımaktadır. Tan (2008: 142)'ın da belirttiği gibi bir ölçme aracının geçerliği, ölçülecek özellikleri doğru olarak ve amaç dışı özellikleri karıştırmadan ölçebilmesi ile ilgilidir.

Arapgirlioğlu ve Tankız (2013), müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında AOBP ve YGSP'nin yerleştirme puanları içerisindeki dağılımını incelemiş ve yerleştirme puanı üzerinde en fazla ağırlığın YGS puanında olduğunu, yetenek puanları yüksek, YGS puanı düşük bazı adayların sınavı kazanamadıklarını belirtmişlerdir. Sağer ve ark. (2014) tarafından müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında OBP ile alan puanları ve sınav başarı durumları arasındaki ilişkilerin incelendiği bir diğer çalışmada ise müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavını kazanan adayların OBP'lerinin diğer

adaylara göre oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir. Demirci ve Gülüm (2016), Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı tarafından 2011-2012 eğitim-öğretim yılında yapılmış olan özel yetenek sınavı sonuçlarına göre elde ettikleri verilerden, adayların yerleştirmeye esas alınan puanlarının hesaplamalarında ve başarı sıralamasını belirlemede YGS-AOBP'nin özel yetenek sınavına oranla daha etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Çelenk (2016), "Türkiye'de Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Özel Yetenek Sınavlarındaki Ağırlıklı Puanların ve Yerleşen Adayların Okul Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi (Atatürk Üniversitesi GSF Müzik Bilimleri Bölümü Örneği)" başlıklı araştırmasında özel yetenek sınavına katılan adaylar arasında yetenek sınav puanları yüksek olan pek çok adayın, OBP ve YGSP'leri nedeniyle yerleştirmeye esas olan puanlarının düşük kaldığı sonucuna varmış, bu nedenle özel yeteneğe ilişkin yapılan jüri değerlendirmesinin adayların yerleştirilmesinde önemli ölçüde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Okul başarısı açısından yerleştirme puanı yüksek olan birçok öğrencinin yerleştirme puanı düşük olan öğrencilere göre daha alt sıralarda yer aldığı sonucuna ulaşılmış ve yetenek sınav puanının yerleştirme puanına etkisinin artırılması önerilmiştir. Ece (2006) özel yetenek sınavlarında ÖSS puanı ile yetenek puanları (işitme alanı, ses alanı, çalgı alanı) arasındaki ilişkileri incelemiş ve adayların ÖSS puanları ile yetenek puanları arasında pozitif yönde fakat düşük düzeyde bir ilişkinin mevcut olduğunu belirtmiştir. Diğer alanlarda yapılan bazı araştırmalar iki farklı eğitim kademesine ait OBP ile akademik başarı arasında orta kuvvette ve pozitif yönde ilişkilerin olduğunu ortaya koymaktadır (Tavşancıl, 1989; Deaton & Schutz, 2001; Büyükoztürk & Deryakulu, 2002).

Öğrencilerin başvurdukları alanda başarılı olup olamayacaklarını yordamak için yapılan testlerin yordama geçerliğine sahip olması beklenmelidir. Bu bakımdan özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarda yerleştirmeye esas olan puanın hesaplanmasında göz önünde bulundurulmuş puanların da yordam geçerliğine sahip olması beklenir. Devlet konservatuvarlarının yükseköğretim kısmına yerleştirmeye esas olan puanlar ÖYSP, YGSP ve OBP'dir.

Bu araştırmanın amacı, konservatuvar öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri ile öğrenci alımına esas olan sınav puanları arasındaki ilişkiyi yordam geçerliği bağlamında incelemektir. Bu amaç doğrultusunda devlet konservatuvarı giriş sınavlarında başarılı olan adayların, yerleştirmeye esas olan puanları ile akademik başarıları arasındaki ilişki araştırılmış ve yerleştirmeye esas olan puanların yordam geçerliği düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır.

Problem Cümlesi

Devlet Konservatuvarı'na öğrenci alımında değerlendirmeye alınan sınav puanlarının yordam geçerliği düzeyi nedir?

Alt Problemler

1. Devlet konservatuvarı öğrencilerinin akademik başarıları ile özel yetenek sınavında değerlendirmeye alınan sınav puanları arasındaki korelasyon düzeyi nedir?

2. Devlet konservatuvarına öğrenci alım sınavında değerlendirmeye alınan sınav puanlarının öğrencilerinin akademik başarılarını yordama düzeyi nedir?
3. Devlet konservatuvarı öğrencilerinin sınıflara göre akademik başarı ortalamaları ile özel yetenek sınavında değerlendirmeye alınan sınav puanları arasındaki korelasyon düzeyi nedir?
4. Devlet konservatuvarına öğrenci alım sınavında değerlendirmeye alınan sınav puanlarının öğrencilerinin akademik başarılarını sınıflara göre yordama düzeyi nedir?

Önem

Yükseköğretime geçiş sınavlarının temel amaçlarından biri öğrencinin o alanda başarı gösterebilme potansiyelini belirleyebilmektir. Bu temel amaç doğrultusunda yükseköğretime geçiş sınavlarının yordam geçerliğinin belirlenmesi, gerek sınavların etkililiği gerekse sınav süreçlerinin eğitim süreçlerinin amaçları doğrultusunda geliştirilmesi bakımından önem taşımaktadır. Yapılan literatür taramasında devlet konservatuvarlarının özel yetenek sınavlarının yordam geçerliğine ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Eğitim sorunlarının birçoğunun tanımlanabilir nitelikte olması nedeni ile tarama modelindeki araştırmalar, bilginin anlaşılması ve artırılmasında kuram ve uygulamada önemli katkılar sağlamaktadır (Balci 2007: 19-21). Konservatuvar öğrencilerinin akademik başarılarını yordamaya ilişkin olan bu araştırma, öğrencilerin akademik başarılarının öğrenci alım sınavları ile ilişkisini açıklamaya yönelik olduğundan ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. İlişkisel tarama iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki düzeyini ortaya koymayı amaçlamaktadır (Altunışık et al., 2005; Karasar, 2005: 81). İlişkisel tarama modeli ile araştırma kapsamında ele alınan bağımlı ve bağımsız değişkenler arasında birlikte değişim varlığını ve bu değişimin derecesini belirlemek amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2013-2016 arasındaki eğitim yıllarında Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nın lisans düzeyi öğrencilerinden seçilen toplam 72 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu belirlenirken tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tabakalı örnekleme, evrendeki alt grupların örnekleme temsil edilmelerinin garanti altına alındığı bir örneklemedir (Balci, 2007). Earl (2004: 206) üniversite öğrencilerine yönelik yapılan çalışmalarda tabakalı örnekleme yönteminin kullanılabilirliğini belirtmektedir. Evreni tabakalarına ayırmak için kullanılacak ölçütlerin araştırmada kullanılan değişkenlerle ilgili olması önemlidir (Sencer & Sencer, 1978: 466). Bu araştırma kapsamında alt tabakalar Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı bünyesinde eğitim-öğretime devam eden Tiyatro, Enstrüman, Opera ve Çalgı Yapım Ana Sanat Dalları olarak belirlenmiştir. Tabakalı örneklemede tiyatro, enstrüman, opera ve çalgı yapım ana sanat dalları öğrencilerinin temsil edilebilmesi için her ana

sanat dalının lisans düzeyindeki tüm sınıflarından basit tesadüfi örnekleme ile öğrenci seçilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2005: 105) belirttiği gibi saptanan alt tabakalardan örneklem basit tesadüfi örnekleme ile seçilebilir. Toplam örneklem içinde her ana sanat dalının, evrendeki oranı ölçüsünde temsil edilmesi sağlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda 34 kız, 38 erkek olmak üzere toplam 72 öğrenci yer almıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerini, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuarı'na kayıt olan öğrencilerin YGS, OBP ve ÖYS puanları ile akademik ortalamaları (AKO) oluşturmaktadır. Veriler, Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğrenci İşleri Bürosu vasıtası ile araştırmacı tarafından elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Konservatuvar öğrencilerinin akademik başarı not ortalamaları ile konservatuvarlara öğrenci alımında göz önünde bulundurulmuş sınav puanları arasında ilişki olup olmadığını, ilişki varsa yönünü ve gücünü incelemek için "korelasyon analizi", değişkenlerden birisi belirli bir birim değiştiğinde diğerinin nasıl bir değişim gösterdiğini incelemek için "regresyon analizi" kullanılmıştır. Bir ölçeğin yordam geçerliği, o ölçekten elde edilen puan ile ölçülmek istenen özellikleri ölçtüğü bilinen kriter arasındaki korelasyonun hesaplanmasıyla elde edilir (Öncü, 1994). Veriler, SPSS 19 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Değişkenler arasındaki ilişkinin miktarı konusunda yorum yapabilmek için Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. -1 ve +1 arasında değer alan korelasyon katsayısı (r), araştırma kapsamında ele alınan değişkenler arasındaki ilişkinin ölçüsünü ve arasında değişimi göstermiştir. Korelasyon katsayısına göre $0 < r < -1$ arasında ise değişkenlerden birisinin artışına bağlı olarak diğerinde azalma olan zıt yönlü ilişki olduğu, $r = 0$ ise iki değişken arasında ilişki olmadığı, $0 < r < +1$ ise değişkenlerden birisindeki artışa bağlı olarak diğerinde de artış olan veya bir değer azalmasına bağlı olarak diğerinde de azalma olan doğrusal ilişki olduğu şeklinde açıklanmıştır. Korelasyonun katsayısının gücü ile ilgili olarak aşağıdaki tanımlamalar yapılmıştır: 0.00 - 0.25 çok zayıf ilişki, 0.26 - 0.49 zayıf ilişki, 0.50 - 0.69 orta ilişki, 0.70 - 0.89 yüksek ilişki, 0.90 - 1.0 çok yüksek ilişki (Özdamar, 2002).

Konservatuvarlara öğrenci alımında göz önünde bulundurulmuş sınav puanlarının yordama geçerliğini belirlemek için regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizi, bilinen bulgulardan, bilinmeyen gelecekteki olaylarla ilgili tahminler yapılmasına izin verir. Regresyon analizi ile YGS, ÖYS ve OBP puanlarının akademik başarı üzerinde etkili olduğuna ilişkin modelin anlamlı olup olmadığı ve araştırma kapsamında ele alınan değişkenlerin bu denkleme girip girmediği incelenmiştir. Araştırma kapsamında ele alınan bağımsız değişkenlerin hangisinin ve ne oranda akademik başarıyı yordadığını tespit etmek amacıyla adimsal regresyon analizi yapılmıştır.

BULGULAR

2013, 2014, 2015 ve 2016 öğretim yıllarında devlet konservatuarında öğrenim görmeye hak kazanan öğrenciler için belirlenen değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde, korelasyon değerleri açısından konservatuvar öğrencilerinin genel akademik not ortalamaları ile YGSP, OBP ve ÖYSP arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. YGSP ile OBP arasında anlamlı bir korelasyon bulunduğu görülmektedir. ÖYSP, YGSP ve OBP arasındaki korelasyonun ise anlamlı olmadığı görülmektedir. Araştırmada ele alınan bağımlı değişkenin her üç bağımsız değişkenle korelasyon içinde olduğu görülmektedir. P değerlerine göre akademik ortalama (AKO), YGSP ve ÖYSP arasındaki ilişkilerin anlamlı olduğu görülmektedir. Bağımlı ve bağımsız değişkenlerin arasındaki korelasyon değerleri incelendiğinde, değerlerin 0.2-0.4 aralığında olduğu, bu nedenle korelasyonel ilişkinin zayıf olduğu değerlendirilmektedir. Yani öğrencilerin akademik not ortalamaları ile YGSP, OBP ve ÖYSP arasındaki ilişkinin güçlü olmadığı söylenebilir.

YGSP, OBP ve ÖYSP puanlarının tek başlarına akademik not ortalaması ile ne tür bir ilişkileri olduğunu saptamak amacıyla bir bağımlı ve bir bağımsız değişkene ait veriler üzerinde basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. YGSP, OBP ve ÖYSP'lerin akademik başarı not ortalamasını yordama durumlarını ortaya koymaya yönelik yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde YGSP ve ÖYSP puanlarının akademik başarı not ortalamasını anlamlı düzeyde ($p < 0.05$) yordadığı, OBP'nin ise ($p > 0.05$) akademik başarı not ortalamasını anlamlı

Tablo 1: Değişkenler Arasındaki p Değerleri ve Korelasyon Katsayıları

		AKO	YGSP	OBP	ÖYSP
AKO	<i>p</i>	-			
YGSP	<i>p</i>	.001 .308**	-		
OBP	<i>p</i>	.045 .284*	.001 .383**	-	
ÖYSP	<i>p</i>	.001 .303**	.611 .061	.060 .223	-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$.

düzye yordamadığı görülmektedir. Elde edilen veriler ışığında YGSP ve ÖYSP'nin öğrencilerin akademik başarılarını yordadığı ve bu ilişkinin pozitif yönlü olduğu söylenebilir.

YGSP ve ÖYSP'nin akademik başarı not ortalamasını hangi ölçüde yordadığını tespit edebilmek amacıyla veriler üzerinde adimsal regresyon analizi yapılmıştır. Böylelikle YGSP ve ÖYSP'nin akademik ortalamayı yordama gücü tespit edilmeye çalışılmıştır. Veriler üzerinde yapılan adimsal regresyon analizi ilişkin sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

YGSP ve ÖYSP değişkenleri akademik başarı not ortalamasını anlamlı düzeyde yordamaktadır ($p < 0.05$). Regresyon analizi sonucunda sadece YGSP ve ÖYSP'nin akademik başarı not ortalamasını yordaması sebebiyle adimsal regresyon analizine sadece bu iki değişken dâhil edilmiş. akademik not ortalamasını yordamayan OBP puanı modelden çıkarılmıştır. Yapılan adimsal regresyon analizi sonucunda YGSP'nin tek başına akademik başarı not ortalamasının %9.5'ini açıklayabildiği görülmektedir ($R^2 = .095$).

Adimsal regresyon analizinin ikinci basamağında modele ÖYSP de eklenmiş ve bu iki değişkenin akademik başarı not ortalamasının %17.6'sını açıklayabildiği görülmüştür ($R^2 = .176$).

Tablo 4 verileri araştırma kapsamında ele alınan değişkenlerin, öğrencilerin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflara ait akademik başarı not ortalamaları ile korelasyonunu göstermektedir. Elde edilen değerler sadece üçüncü sınıf öğrencilerinin akademik başarı not ortalamaları ve YGSP arasında korelasyon olduğunu göstermektedir. Korelasyon değeri üçüncü sınıf akademik başarı not ortalaması ile YGSP'leri arasındaki korelasyonun orta derecede olduğunu göstermektedir.

YGS puanının üçüncü sınıfların akademik başarı not ortalamasını hangi ölçüde yordadığını tespit edebilmek amacıyla veriler üzerinde basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Böylelikle YGSP'nin üçüncü sınıf öğrencilerinin akademik ortalamasını yordama gücü tespit edilmeye çalışılmıştır. Veriler üzerinde yapılan regresyon analizine ilişkin sonuçlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 2: Değişkenlere Ait Basit Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

	B	SH	β	t	p
YGSP	.003	.001	.240	2.035	.046
OBP	.001	.001	.134	1.111	.271
ÖYSP	.015	.007	.258	2.307	.024
R= .436 R ² = .190					

Tablo 3: Adimsal Regresyon Analizi

	B	SH	β	R	R ²	F	p
YGSP	.004	.001	.308	.308	.095	7.316	.009
YGSP	.003	.001	.290	.419	.176	7.353	.001
ÖYSP	.017	.007	.285				

Tablo 4: Sınıflara Göre Değişkenlerle İlgili p Değerleri ve Korelasyon Katsayıları

		YGSP	OBP	ÖYSP	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
YGSP	p	-						
OBP	p	.001 .383**	-					
ÖYSP	p	.611 .061	.060 .223	-				
1. Sınıf	p	.166 -.456	.732 -.069	.129 .313	-			
2. Sınıf	p	.100 .036	.182 -.300	.227 -.217	.156 -.281	-		
3. Sınıf	p	.013 .622*	.123 .135	.067 .003	.098 -.415	.142 .224	-	
4. Sınıf	p	.141 .361	.547 .152	.940 .407	.235 -.088	.627 -.175	.316 .420	-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$.

Tablo 5: Üçüncü Sınıf – YGSP Regresyon Analizi

	B	SH	β	t	p
YGSP	.007	.002	.641	3.011	.010
R ² = .411 R= .641					

Tablo 3 incelendiğinde üçüncü sınıf öğrencilerinin YGS puanlarının öğrencilerin akademik başarı not ortalamasını anlamlı şekilde yordadığı görülmektedir ($p < .005$). Buna göre üçüncü sınıf öğrencilerinin YGS puanlarının tek başına öğrencilerin akademik not ortalamalarının %4.11'ini açıklayabildiği görülmektedir ($R^2 = .411$).

TARTIŞMA, SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Konservatuvarlara öğrenci seçimi, Yükseköğretim Kurulu ve ÖSYM tarafından hazırlanan ve ÖSYS kılavuzunda belirtilen ilkeler doğrultusunda yapılmaktadır. Yerleştirmeye esas olan puanın hesaplanmasında ÖYSP, OBP ve YGSP kullanılmaktadır. Bu araştırma konservatuvara öğrenci seçiminde kullanılan puanların öğrencilerin akademik başarılarını yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda konservatuvar öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde YGSP, ÖYSP ve OBP'nin etkili olduğuna ilişkin denklemin anlamlı olduğu ve en az bir değişkenin denkleme girdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Genel akademik başarı not ortalaması ile YGSP, ÖYSP ve OBP arasındaki korelasyon düşük düzeyde ve pozitif yöndedir. Buna göre YGSP, ÖYSP ve OBP arttıkça akademik başarı ortalamasının da arttığı veya puanlar azaldıkça akademik başarı ortalamasının da azaldığı söylenebilir. Ancak bu değişkenlerden YGSP ve ÖYSP tek başlarına konservatuvar öğrencilerinin akademik başarı not ortalamalarını anlamlı düzeyde yordarken, OBP'nin akademik başarı üzerinde tek başına anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür.

Araştırma kapsamında ele alınan değişkenlerden YGSP, konservatuvar öğrencilerinin akademik başarısının %9.5'ini açıklarken, ÖYSP 8.1'ini açıklamaktadır. Elde edilen verilerden öğrencilerin akademik başarısını açıklayan en önemli değişkenin YGSP olduğu söylenebilir. YGSP ve ÖYSP değişkenleri birlikte konservatuvar öğrencilerinin akademik başarılarının %17.6'sını açıklamaktadır. Bu bakımdan YGSP ve ÖYSP puanlarının konservatuvar öğrencileri için etkili ve önemli yordayıcılar olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte yordayan değişkenlerin yordama düzeyinin, akademik başarıyı açıklama oranlarının düşük olduğu söylenebilir. Özellikle konservatuvar öğrencilerine giriş sınavlarında uygulanan ve baraj puan uygulaması nedeniyle öğrenci seçimine esas olan ÖYSP'nin yordama düzeyinin YGSP'den daha düşük olması, özel yetenek sınavlarının sınav modellerinin ve puanlama sistemlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerekliliğine işaret etmektedir.

Türkçe, matematik, fizik, sosyal bilgiler gibi alanların yer aldığı YGS puanının konservatuvardaki sanat alanı ile ilgili uygulamalı dersleri yordama düzeyinin sınırlı olacağı düşünülmektedir.

YGSP'nin konservatuvar öğrencilerinin akademik başarısını yordama düzeyinin konservatuvar programlarında yer alan kuramsal derslerle ilişkisi olabileceği düşünülmektedir. ÖYSP'nin yordam geçerliliğinin ise konservatuvar programlarında yer alan sanat alanına yönelik uygulamalı derslerle ilişkisi olduğu değerlendirilebilir.

Sınıflara göre yapılan regresyon analizinde sadece üçüncü sınıf öğrencilerinin akademik başarı not ortalamalarının %4.11'ini YGSP'nin açıklaması ve sınıflara göre yapılan regresyon analizinde öğrencilerin akademik başarılarını açıklamada ÖYSP'nin yer almaması özel yetenek sınavlarının içerik, yöntem ve değerlendirme kriterlerinde öğrencilerin akademik başarılarını yordayacak şekilde iyileştirmeye gidilmesi gerektiğini göstermektedir.

Sanat alanında eğitim veren ve temel amacı sanat uygulamalarına yönelik yeterlilikleri edindirmek olan konservatuvar eğitiminde ÖYSP'nin yordam geçerliliği düzeyinin daha yüksek olması beklenmelidir. Bu bakımdan özel yetenek sınavlarına ilişkin ölçme kriterleri ve değerlendirme araçlarının etkililiği üzerine periyodik çalışmalar yapılmalı ve ÖYS puanının yordam geçerliliğinin artırılmasına yönelik iyileştirmeler yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Altunışık, R., Coşkun R., Bayraktaroglu, S., & Yıldırım, E. (2005). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Anastasia, A. (1990). *Psychological testing* (6th ed.). New York: Macmillan Publishing Co.
- Arapgiriioğlu, H., & Tankız, K. D. (2013). Özel yetenek sınavlarında AOBP ve YGS puanlarının yerleştirme puanları içerisindeki dağılımının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 14-26.
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Baykal, A. (2006). ÖSYS konusunda can alıcı sorulara can sıkıcı cevaplar. In İ. Erdoğan (Ed.), *Avrupa Birliği Vizyonu, Türkiye'de Eğitim ve Özel Okullar* (pp. 159-199). İstanbul: Türkiye Özel Okullar Birliği.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulanması*. Ankara: ÖSYM.
- Büyükköztürk, Ş., & Deryakulu, D. (2002). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen faktörler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 30, 187-204.
- Crocker, L. M., & Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Cronbach, L. J., & Meehl, P. E. (1955). Construct validity in psychological tests. *Psychological Bulletin*, 52, 281-302.

- Çelenk, K. (2016). *Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların özel yetenek sınavlarındaki ağırlıklı puanların ve yerleşen adayların okul başarı durumlarının değerlendirilmesi (Atatürk Üniversitesi GSF Müzik Bilimleri Bölümü örneği)*. 1. Erzurum Ulusal Müzik Bilimleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Cilt 2 (pp. 661-692). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 1209.
- Deaton, R., & Schutz, G. J. (2001). *Examining the predictive power of the ACT and high school GPA*. Panama City Beach, Florida: Tennessee Higher Education Commission Southern Association of Institutional Research.
- Demirci, B., & Gülüm, O. (2016). *2011-2012 Öğretim yılında özel yetenek sınavına giren adayların başarı durumlarının değerlendirilmesi (Atatürk Üniversitesi K.K.E.F. örneği)*. X. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı. (pp. 585-592). Niğde: Niğde Üniversitesi Yayınları. No: 26.
- Ece, A. S. (2006). Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanı ile yetenek puanları (işitme alanı, ses alanı, çalgı alanı) arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 133-144.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar-ilkeler-yöntemler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kline, P. (2000). *Handbook of psychological testing*. London and New York: Routledge.
- Murphy, K. R., & Davidshofer, C. O. (2001). *Psychological testing* (5th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Öncü H. (1994). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Matser Basım San. ve Tic. Ltd. Şti.
- ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu. (2017). Ankara: ÖSYM. Retrieved from <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/OSYS/LYS/KONTENJANKILAVUZ18072017.pdf>
- Özdamar, K. (2002). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özdemir A., & Gelbal S. (2016). İlköğretim ve ortaöğretim başarı ölçülerinin yükseköğretime geçiş sınav puanlarını yordama gücü. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 7(2), 309-334.
- Sağır, T., Zahal, O., Gürpınar, E., & Özhan, U. (2014). Müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavlarında OBP ile alan puanları ve sınav başarı durumları arasındaki ilişkiler. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 24(1), 33-46.
- Sencer, M., & Sencer, Y. (1978). *Toplumsal araştırmalarda yöntem-bilim*. Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları.
- Tan, Ş. (2008). *Öğretimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tavşancıl, E. (1989). *Lise tür ve kolunun yükseköğretimdeki akademik başarıya etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Thorndike R. L., & Hagen, E. (1961). *Measurement and evaluation in psychology and education*. Newyork: John Wiley and Sons.
- Turgut M. F. (1995). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Turgut, M. F., & Baykul, Y. (2012). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz H. (2002). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. (5. Baskı). Konya: Çizgi Kitabevi.